

Asia: VN/22006

Lausuntopyyntö koskien yritysten määräaikaista kustannustukea koskevan lain (508/2020) muuttamista

Lausunnonantajan lausunto

Tukijakson ajankohta: Minkä kuukausien aikana edustamanne alan liiketoiminta on kärsinyt eniten 1.6.2020 jälkeen ja kuinka paljon verrattuna vastaavaan ajankohtaan 2019?

Kiitämme työ- ja elinkeinoministeriötä mahdollisuudesta kommentoida yritysten määräaikaista kustannustukea koskevan lain (508/2020) muuttamista

Tukijakson ajankohta olisi hyvä olla pidempi kuin kaksi kuukautta. Joillain aloilla toiminta on ollut jäissä maaliskuusta lähtien ja näistä osa jäi ilman edellistä kustannustukea koska vaatimukset eivät täyttyneet.

Mikäli tuki jaksoa rajataan, tulisi olla mahdollista valita mille ajanjaksolle yritys tuen haluaa hakea. Tämä varmistaa myös sesonkiluontoisen työn tuen saamisen

Liikevaihdon vertailuajanjakso

Uusien yritysten kohdalla vertailukausi tulee voida valita.

Sesonkiluontoisilla aloilla vertailukauden tulee olla mahdollista valita, koska kuukausien välinen ero saattaa olla huomattavan merkittävä

Kustannustuen myöntämisen liikevaihtoraja

Olemme samaa mieltä liikevaihdon minimirajan poistamisesta, jotta kaikkein pienimmätkin yritykset olisivat myös oikeutettuja tukeen

Kustannustuen kohdentaminen toimialan mukaan eniten koronaepidemiasta kärsineille aloille

Koronaepidemian pitkittyessä ja uuden aallon kurittaessa elinkeinotoimintaa, on alkanut näkymään kerrannaisvaikutukset yritysten liikevaihdoissa.

Myös toimialat, jotka eivät vielä keväällä ottaneet iskua koronan aiheuttamista rajoituksista ja haasteista, ovat välillisesti joutuneet kohtaamaan liikevaihdon vähenemistä epidemian venyessä.

Kun monien eri toimialojen yrityksillä menee huonosti ja kuluja leikataan joka puolelta, vaikutus välillisesti osuu myös aloihin, joiden liiketoimintaan koronan aiheuttamat rajoitukset eivät ole aiemmin suoraan vaikuttaneet.

Esimerkkinä Tilitoimistot, asiakkaiden liiketoiminta heikkenee ja yrityksiä menee konkurssiin. Tilitoimistoissa työt vähenevät ja näin liikevaihto pienenee. Asiakkaiden käyttäytyminen on aikaisempaa varovaisempaa.

Kirjanpito- ja tilipäättöpalveluiden toimialan liikevaihdon kasvu pysähtyi vertailussa edellisiin vuosiin. Ensimmäisellä neljänneksellä liikevaihto kasvoi 1,5 prosenttia, mutta toisella neljänneksellä se väheni 1,6 prosenttia vuodentakaisesta. Kuukausitasolla tarkasteltuna toimialan kehitys oli vaihtelevaa. Liikevaihto väheni voimakkaimmin toukokuussa, 6,0 prosenttia vuodentakaisesta. Useita vuosia tämä ala on ollut tasaisesti kasvava, joten osasyynä kasvun pysähtymiseen on hyvin todennäköisesti vaikuttanut korona.

Kohdistaminen vain tiettyihin toimialoihin pitkittyneen talouskurimuksen jälkeen on erittäin haastavaa. Ostovoima on heikentynyt kautta linjan lomautusten ja irtisanomisten myötä ja vaikutukset tulevat näkymään ennemmin tai myöhemmin kaikilla toimialoilla.

Tuen määrittämisessä huomioitavien kiinteiden kustannusten raja

Viittaamme aiempiin lausuntoihin täydentävästi

- Alihankintana ostettavasta työstä syntyneet palkat, palkkiot ja näihin rinnastettavat kustannukset
- Omistuskiinteistön vastikkeet ja lainakorot
- Laite- ja ohjelmistovuokrat sekä leasingmaksut
- Sähkö, vartiointi, vesi, kaasu etc. toimitilakulut
- Pankkikulut
- Taloushallinnon kustannukset ohjelmistokuluineen
- Työterveysmaksut

- Finnveran takaamien lainojen hoitokulut
- Lakisääteiset vakuutusmaksut
- Koko avoimen tilikauden aikana aiheutuneet ja tukikaudelle kohdistuvat kulut kuten varaus- ja ennakkomaksut, markkinointikulut, tuotantoon liittyvät ostopalvelut ja lipunmyynnin välityspalkkiot

Laajentamalla kiinteiden kustannusten piiriä, varmistetaan että myös mikroyritykset, joilla työntekijäkustannukset ovat pienet verrattuna kiinteisiin kuluihin, saavat tukea toimintaansa.

Työllisyyden kannalta on tärkeää että tukea jaettaisiin kaikenkokoisille yrityksille. n.93% Suomen yrityksistä on alle 10 henkeä työllistäviä, tuen on tärkeä tavoittaa myös nämä pienimmät yritykset.

Kustannustuen enimmäismäärä ja yhteensovittaminen

Kustannustuen määrästä ei tulisi vähentää yrityksen tänä vuonna kehittämiseen saamiaan koronatuksia. Näillä tuilla on kehitetty ja muokattu yritysten liiketoimintaa kannattavampaan suuntaan erittäin haastavassa taloustilanteessa. Erityisesti mikroyritysten kohdalla nämä ovat olleet tärkeitä tukia, joilla on selvitty kesän yli.

De minimis tuen sääntö tulee poistaa.

Muita näkemyksiä kustannustukeen ehdotetuista muutoksista?

Oman pääoman vaatimus pitäisi tässä kustannustuen hakujaksossa poistaa. Moni yritys on menettänyt tämän vuoden aikana oman pääoman, mutta se ei vielä tee yrityksestä elinkelvotonta. Yritys on saattanut tehdä tappiota useiden vuosien ajan esimerkiksi investointipoistojen takia ja taseen oma pääoma voi olla negatiivinen, mutta silti yritys ei välttämättä ole välittömässä konkurssivaarassa. Kassan vahvistaminen tuen muodossa auttaa vaikeuksissa olevia yrityksiä jatkamaan toimintaansa.

Kustannustuessa on tärkeä tasapainottaa kiinteiden kustannusten sekä työllisyyskustannusten suhdetta niin että se skaalautuu mahdollisimman monenlaisen yrityksen tarpeisiin. Laajat lomautukset sekä irtisanomiset syövät ostovoimaa, joka vaikuttaa yritysten toimintaan ja työntekijöitä ei uskalleta palkata.

Lehto Sanna
Tasekirjailijat Ry - Sanna Lehto

